

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
Ink.	2008 -11- 28
Dnr:	
Till:	

Mål nr.	
22925-08	Rotel 552
Anges vid kontakt med länsrätten	

AIST 2006/55990

Stockholms kommun
105 35 Stockholm
STOCKHOLMS STAD
UTBILDNINGSNÄMNDEN

2008 -12- 01
08-23/4077
Dnr

Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm / Stockholm kommun
angående utdömande av vite

Ni ska yttra Er över innehållet i bifogade handlingar, aktbilaga 1 med bilagor bifogas.

Yttrandet ska vara skriftligt och ha kommit in till länsrätten inom 14 dagar efter det att Ni fått del av detta föreläggande.

Om Ni inte yttrar Er kan målet ändå avgöras.

Om Ni har några frågor kan Ni kontakta länsrätten.

Berit Gimbergsson
Telefon direkt 08-561 68120

Dok.Id 385212

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag -- fredag 09:00-15:00

Distriktet i Stockholm
Lennart Adern, 08-475 01 16
stockholm@av.se

Länsrätten i Stockholms län
115 76 STOCKHOLM

Ansökan om utdömmande av vite

Sökande: Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm
Box 12295
102 27 Stockholm

Motpart: Stockholms kommun
105 35 Stockholm

Saken: Utdömmande av vite

Yrkande: Arbetsmiljöverket yrkar att länsrätten dömer ut vite om 1000 000 kronor gentemot motparten.

Grunder: Vid en inspektion den 12 januari 2007 uppmärksammades vissa brister i arbetsmiljön på motpartens arbetsställe Bandhagens skola.

I bifogade beslut den 7 februari 2007 förelade Arbetsmiljöverket motparten vid vite av 1000 000 kronor att senast den 1 september 2008 vidta åtgärder för att undanröja bristerna i arbetsmiljön.

Föreläggandet har vunnit laga kraft.

Vid ett uppföljningsbesök den 3 oktober 2008 kunde Arbetsmiljöverket konstatera att bristerna inte åtgärdats, se bilagd vittnesattest.

Arbetsmiljöverket yrkar därför att länsrätten dömer ut vitet om 1000 000 kronor.
Ändamålet med vitet har inte förfallit.
Skäl för jämkning finns inte.

Åsa Billeström
Tillsynsdirektör

Lennart Adern
Jurist

Bilagor
Vitesföreläggandet av den 7 februari 2007
Vittnesattest

ARBETSMILJÖ
VERKET

BESLUT
Datum
2007-02-07

AKTKOPIA
Vår beteckning
AIST 2006/55990
Sid
1 (7)

Distriktet i Stockholm
Göran Dalin, 08-475 01 26
stockholm@av.se
Jurist Mikael Syk, 08-475 01 32

Stockholms kommun
Stadsledningskontoret
105 35 STOCKHOLM

Rek + mb

Föreläggande efter framställning om ingripande enligt
6 kap 6 a § arbetsmiljölagen

Ert org.nr	212000-0142
Arbetsställe	Bandhagens skola
Besöksadress	Trollesundsvägen 66, Bandhagen

Beslut

Arbetsmiljöverket förelägger er vid vite av 1 miljon kronor att senast den 1 september 2008 vidta följande åtgärder vad gäller punkterna 1 och 2a nedan. Se 7 kap 7 § arbetsmiljölagen.

Arbetsmiljöverket förelägger er vid vite av 30 000 kronor att senast den 2 maj 2007 vidta följande åtgärder vad gäller punkt 2b och c nedan. Se 7 kap 7 § arbetsmiljölagen.

1. Transportvägar

Ni ska se till att transportvägarna till och från Bandhagens skola utformas så att risken för tillbud och skada hos personal och elever elimineras/minimeras. Ni ska därvid se till att det finns säkerhetsavstånd mellan gående och fordonstrafik. Vid hörn ska gångtrafik vara avskild från fordonstrafik. Ni ska installera en trafikspegel vid det hörn som finns mellan gång- och cykelvägen och den backe som går upp till den mindre skolgården.

Se 56 § Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 2000:42) om arbetsplatsens utformning.

2. Belastningsergonomi

a) Ni ska se till att arbetet för vaktmästaren på Bandhagens skola planeras och utformas så att tunga förflyttningar av gods i backar och vid olika nivå-skillnader inom skolan så långt som möjligt undviks.

Se 2 och 3 §§ AFS 1998:1 om belastningsergonomi.

b) Ni ska undersöka de arbetsmoment vaktmästaren utför vid transport av varor utanför och inom Bandhagens skola. Undersökningen ska innehålla vilka lämpliga lyfthjälpmedel som vaktmästaren behöver för dessa transporter för att inte riskera belastningsbesvär. Undersökningen ska utmynna i en riskbedömning av vilka arbetsmoment som kan medföra risk för belastningsbesvär och i åtgärder för att minimera riskerna. Därvid ska framkomma lämpliga lyfthjälpmedel för transporter som vaktmästaren utför. De åtgärder som inte kan vidtas omedelbart ska redovisas i en skriftlig handlingsplan där det framkommer när de olika åtgärderna ska genomföras och vem som ska se till att de genomförs. Handlingsplanen ska översändas till Arbetsmiljöverket.

- Lämpliga lyfthjälpmedel ska finnas tillgängliga och användas.

Se 2-3 §§ i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1998:1) om belastningsergonomi, 8 och 10 §§ i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete samt 7 kap 3 § arbetsmiljölagen.

- Undersökningen bör genomföras av företagshälsovården.

c) Ni ska se till att vaktmästaren vid transporter och hantering av varor på skolan får de kunskaper och de instruktioner som behövs för att förebygga risken för ohälsa och olycksfall.

Se 6 § AFS 1998:1 och 6 § AFS 2001:1.

Arbetsmiljöverkets bedömning

Huvudskyddsombudet för Lärarförbundet Sektion Vantör Svante Johansson begärde i en skrivelse den 7 december 2006 att Arbetsmiljöverket skulle meddela ett föreläggande eller förbud enligt 7 kap 7 § arbetsmiljölagen mot er avseende transporter till Bandhagens skola och ergonomiska problem vid hantering av levererade varor till skolan.

Som stöd åberopades att huvudskyddsombudet den 15 september och 13 oktober 2006 hade vänt sig till er enligt 6 kap 6 a § arbetsmiljölagen med begäran om åtgärder. Huvudskyddsombudet angav att ni inte hade företagit några åtgärder.

Huvudskyddsombudet framförde dessutom följande.

Under många år har det funnits säkerhetsrisker för elever och personal i samband med transporter till Bandhagens skola. Vid en riskinventering utförd av rektor och skyddsombud den 19 november 2001 framgick att dessa transporter till portexpedition på skolan måste upphöra på grund av säkerhetsrisker.

Det har tidigare framförts förslag om en hiss från lastkajen till vaktmästarexpedition.

Ännu finns ingen lösning på problemet med transporterna till skolan. Fordon måste köra upp på skolgården för att lämna gods till skolans expedition.

Huvudskyddsombudet har drivit frågan vidare och tagit upp frågan vid skyddskommitténs möte i maj 2006. Där beslöts att chefen för barn- och ungdomsenheten skulle sammankalla till en arbetsgrupp för att reda ut trafiksäkerhetsproblemen på skolorna inom Vantörs stadsdelsförvaltning.

Då den gruppen inte sammanträffat begärde huvudskyddsombud Svante Johansson den 15 september 2006 hos stadsdelsdirektör Monika Viklander att alla transporter till alla skolor i stadsdelen går till anvisad lastbrygga avskild från elevernas vistelsezon i skolan och att en åtgärdslista från tidigare inventering upprättas. I svaret till honom meddelade stadsdelsdirektören att frågan skulle behandlas på Barn- och ungdomsenhetens arbetsmiljöutskott den 28 september 2006.

Svante Johansson tog upp ärendet igen vid skyddskommitténs möte den 11 oktober 2006. Någon åtgärdsplan presenterades därvid inte.

I en skrivelse enligt 6 kap 6 a § arbetsmiljölagen den 13 oktober 2006 till rektor Gunilla Olsson på Bandhagens skola ställde huvudskyddsombudet krav på en ny lastplats samt hiss i direkt anslutning till expedition för att förhindra trafik på skolgården. Därvid meddelade han att han ev skulle anmäla detta ärende till Arbetsmiljöverket om inte stadsdelsförvaltningen i Vantör presenterar åtgärder och en tidsplan.

Rektor Gunilla Olsson svarade i en skrivelse den 20 november 2006 att hon mottagit skrivelsen angående förslag om hiss och lastkaj på Bandhagens skola. I skrivelsen uppgav rektorn att förslaget medför kostnader som ej ryms i skolans budget varför hon hänvisar vidare till Vantörs stadsdelsförvaltning.

På grund av huvudskyddsombudets framställning den 7 december 2006 inspekterade Arbetsmiljöverket ert arbetsställe Bandhagens skola den 12 januari 2007.

Närvarande vid inspektionen var:

Gunilla Olsson, rektor, Bandhagens skola
Svante Johansson, huvudskyddsombud, Lärarförbundet
Marianne Dahlgren, skyddsombud, Bandhagens skola
Owe Jonasson, vaktmästare, Bandhagens skola
Mikael Syk, jurist, Arbetsmiljöverket
Göran Dalin, arbetsmiljöinspektör, Arbetsmiljöverket

1. Transporter

Vid förrättningen inspekterades transportvägarna till expeditionen, tänkta placeringar av lastkaj och hiss vid skolan samt hur transporterna på skolan sker. Dessa sker från en installerad bom vid Trollesundsvägen via en gång- och cykelväg ca 75 meter, följt av en vänstersväng uppför en backe ca 50 m (där man hamnar på en mindre skolgård) och sedan om möjligt, beroende på storleken på transportfordonet, uppför en backe ca 75 m fram till porten vid expeditionen (se bifogad karta).

Därifrån förflyttar vaktmästaren inkommet gods till skolans olika våningsplan med hjälp av en manuell pirra.

Transporterna till skolan kommer olika dagar och tider. Vid vissa leveranser får vaktmästaren en telefonsignal från leverantören, öppnar bommen med nyckel och följer sedan transportfordonet upp till den mindre skolgården eller till expeditionen.

Är det ett stort transportfordon måste det stanna vid den mindre skolgården. Därifrån får vaktmästaren med hjälp av pirra dra godset uppför backen till skolentrén/expeditionen. Det är en ganska kraftig lutning på backen. Det finns risker med denna transport, på grund av den fysiska ansträngningen att dra upp godset, på grund av att asfaltunderlaget delvis är skadat/ojämnt och på grund av att det vintertid kan vara halt i backen med halkrisk som följd.

Trafiksäkerhetsmässigt finns risker med transporter till skolan. För det första sker ett antal transporter utan skolans kännedom. Gatu- och fastighetsförvaltningen behöver använda gång- och cykelvägen. Byggtreprenörer åker upp till den mindre skolgården där ombyggnation ska ske av en skolbyggnad som inte används. Hantverkare kör vägen upp till den mindre skolgården på grund av markarbete/ny rörläggning. Brandmyndigheten använder vid behov även gång- och cykelvägen. Bommen blir även ibland lämnad öppen.

Det finns risker för personal och elever t ex då ett fordon 75 meter fram från bommen rundar den skolbyggnad, som löper parallellt med gång- och cykelvägen, och kör upp till den mindre skolgården. Varken personal, elever eller fordonet vet vad som kan dyka upp vid hörnet av byggnaden. Spegel saknas.

Arbetsmiljöverket bedömer att risken för tillbud och olycka är stor för elever och personal vid leveranser till expeditionen.

2. Belastningsergonomi

Risken för belastningsskador för vaktmästaren finns då denne ska transportera gods uppför backen från den mindre skolgården till expeditionen.

Det finns även risker för belastningsskador för vaktmästaren vid interna transporter inom skolan. Det är flera nivåskillnader på skolan som gör transporterna besvärliga/ansträngande mellan de olika våningsplanen. Han har bara en manuell pirra som hjälpmedel.

Det är oklart hur vaktmästaren på lämpligast sätt bör arbeta vid transporter av gods. Vaktmästarens arbetsuppgifter i samband med transporter bör undersökas närmare och därefter riskbedömas så att åtgärder kan vidtas. Därvid bör undersökas vilka lämpliga lyfthjälpmedel som behövs vid transporter, även sådana hjälpmedel som drivs med el.

Dessutom är det oklart vilka kunskaper och instruktioner som vaktmästaren har för att arbeta på lämpligaste sätt ur belastningsergonomisk synpunkt vid hantering av det gods som kommer till skolan. Det bör undersökas närmare. Undersökningen ska leda att vaktmästaren har och får instruktioner som minimerar risken för belastningsskada.

För punkterna ovan är bristerna sådana att det finns skäl att bifalla skyddsombudets framställning och förelägga er att vidta åtgärder. Föreläggandet bör förenas med ett vite.

Begäran om svar

När ni har uppfyllt kraven ska ni meddela Arbetsmiljöverket. Se 7 kap 3 § arbetsmiljölagen. Vår beteckning på ärendet bör anges på meddelandet.

Information

Om ni bryter mot föreläggandet kan detta medföra att länsrätten, efter ansökan av Arbetsmiljöverket, dömer er att betala vitet.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga Arbetsmiljöverkets beslut ska skriva till regeringen. Skrivelsen ska dock skickas till Arbetsmiljöverket (adressuppgifter, se sidfot sidan 1).

Överklagandet ska ha kommit in till Arbetsmiljöverket inom tre veckor från den dag, då den som överklagar fick del av beslutet.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Hemligt telefonnummer behöver dock uppges endast om rätten begär det. Om klagande är en juridisk person ska istället anges organisationens juridiska beteckning, organisationsnummer, postadress och namn och telefonnummer till en kontaktperson på företaget. Det ska framgå av överklagandet var den klagande kan nås för delgivning. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till regeringen.
2. vilket beslut som överklagas med uppgift om Arbetsmiljöverkets ärendenummer samt dagen för beslutet
3. vilken ändring i beslutet som begärs
4. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Om klaganden anlitar ett ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

De som har deltagit i beslutet

Ärendet har avgjorts av ställföreträdande tillsynsdirektör Håkan Edén efter föredragning av Göran Dalin.

Håkan Edén

Göran Dalin

Kopia skickad till:

Vantör stadsdelsförvaltning, Box 88, 124 21 BANDHAGEN

Förvaltare Lars Wahlberg, Vantör stadsdelsförvaltning, a.s.o.

Rektor Gunilla Olsson, Bandhagens skola, Trollesundsvägen 66, 124 57
BANDHAGEN

Huvudskyddsombud Svante Johansson, Lärarförbundet, Box 88, 124 21
BANDHAGEN

Skyddsombud Marianne Dahlgren, Bandhagens skola, a.s.o.

SISAB, Box 47311, 100 74 STOCKHOLM

MOTTAGNINGSBEVIS - Inrikes

Inlämningsdatum

Värde, kr

Rek

Värde

Adressat (fills i av sändaren)	Namn och postadress	Stockholms kommun		Avsändarens referens, bokföringsnr e d
		Stadsledningskontoret		AIST 2006/55990
Om försändelsen inte får lämnas ut mot fullmakt och måste hämtas personligen, var god markera med ett kryss		105 35 Stockholm	ARBETSMILJÖVERKET	G-D/enhet 4
			Distriktet i Stockholm	FL 070207
Underskrift av adressaten eller ett ombud med fullmakt ¹	☐ Får kvitteras endast av adressaten	Ink 2007-02-05		Utlämningsdatum och signatur
	Försändelsen har tagits emot	12 KTN		
Postens anteckningar	Namnteckning	Diarienummer		
		2006/55990		
	Om någon underskrift inte har kunnat erhållas anges orsken här			

Bl 2012.01 (jun 05)

¹Fullmakt gäller inte när avsändaren begärt Personlig utlämning

Distriktet i Stockholm
Göran Dalin, 08-475 01 26
stockholm@av.se

Länsrätten Stockholms län

Vittnesattest

Den 3 oktober 2008 inspekterade jag och biträdande tillsynsdirektör Fredrika Edenman Bandhagens skola med belägenhetsadress Trollesundsvägen 66 i Bandhagen för att följa upp ett vitesföreläggande, daterat den 7 februari 2007 och med diarienummer AIST 2006/55990.

Uppföljningen genomfördes genom granskning av transportlederna till och från Bandhagens skola och genom ett möte med berörda parter från Bandhagens skola, Utbildningsförvaltningen i Stockholms kommun och Skolfastigheter i Stockholm AB/SISAB.

Närvarande vid mötet var:

Från Bandhagens skola

Gunilla Olsson, rektor

Lasse Svensson, bitr rektor

Jerker Zotterman, skyddsombud

Marianne Dahlgren, skyddsombud

Owe Jonasson, skyddsombud

Från Utbildningsförvaltningen

Leif G Hellén, lokalhandläggare

Från SISAB

Lars Björk, projektledare

Torkel Hansson, projekthandläggare

Från Arbetsmiljöverket

Fredrika Edenman, bitr tillsynsdirektör

Göran Dalin, arbetsmiljöinspektör

Arbetsmiljöverket konstaterade att beslutet om vitesföreläggande vunnit laga kraft. Av beslutet framgår att Stockholms kommun senast den 1 september 2008 ska ha vidtagit följande åtgärder:

1. Ni ska se till att transportvägarna till och från Bandhagens skola säkerställs så att risken för tillbud och skada hos personal och elever elimineras/minimieras.

Ni ska därvid se till att det finns tillräckligt säkerhetsavstånd mellan gående och fordonstrafik. Vid hörn ska gångtrafik vara avskild från fordonstrafik. Ni ska installera en trafikspegel vid det hörn som finns mellan gång- och cykelvägen och den backe som går upp till den mindre skolgården.

2. Ni ska se till att arbetet för vaktmästaren på Bandhagens skola planeras och utformas så att tunga förflyttningar av gods i backar och vid olika nivåskillnader inom skolan så långt som möjligt undviks. För de transporter som måste utföras ska lämpliga lyfthjälpmedel finnas tillgängliga och användas.

Arbetsmiljöverket kunde vid inspektionen konstatera att transportvägarna inte var åtgärdade så att risken för olyckor och tillbud hos personal och elever var eliminerad/minimerad. Tunga förflyttningar av gods i backen upp till skolexpedition genomförs alljämt med risk för belastningsskador hos vaktmästaren.

Jag bedömer att det kvarstår risk för personalen och eleverna att drabbas av olyckor och tillbud i samband med transporter till och från skolan samt att vaktmästaren vid manuella transporter av gods upp för backen till skolexpedition riskerar belastningsskador.

Göran Dalin
Arbetsmiljöinspektör

Rek

Värde

Värde, kr

BI 2012.01 (dec 06)

N	Stockholms kommun 105 35 Stockholm	STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
A		Ink. 2008 -11- 28	
F	Underskrift av avsändaren, Namnteckning	Dnr:	
	 Om någon underskrift inte har kunnat erhållas anges orsaken här	Utlämningsdatum	
		och signatur	

1) Fullmakt gäller inte när avsändaren begärt personlig utlämning.
Anvisningar finns på baksidan

MOTTAGNINGSBEVIS - Inrikes

Inlämningsdatum

Återsänds till

Länsrätten i Stockholms län

5 552

22978-08

Tegeluddsvägen 1

115 76 Stockholm

